

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS
ETIKOS KOMISIJA

POSĖDŽIO PROTOKOLAS Nr. 03/2020
2020-07-09

3 PUNKTO IŠRAŠAS

Dėl <...> veiksmų atitikimo VDU Akademinės etikos kodekso reikalavimams

Posėdis įvyko: 2020 m. liepos 9 d., 13 val. (pastaba: parengiamasis posėdis įvyko liepos 2 d., 10.00 val., Vytauto Didžiojo universitetas, K. Donelaičio g. 58, II a.)

Posėdžio vieta: Vytauto Didžiojo universitetas, Jonavos g. 66, 112 kab.

Posėdžio pirmininkas – Tomas Berkmanas

Posėdžio sekretorė – Sandra Juškevičienė

DALYVAVO:

KOMISIJOS NARIAI: prof. Sigita Barniškienė (dalyvavo parengiamajame posėdyje; dėl pagrindinio posėdžio nutarimų nuomonę pareiškė nuotoliniu būdu), doc. Tomas Berkmanas, Sandra Juškevičienė, doc. Vytautas Liesionis, doc. Rytis Pakrošnis, doc. Ingrida Unikaitė-Jakuntavičienė, doc. Sigita Urbonienė, Paulius Vaitiekus.

3. SVARSTYTA. Vytauto Didžiojo universiteto Rektoriaus prašymo VDU Etikos komisijai *Dėl <...> veiksmų atitikimo VDU Akademinės etikos kodekso reikalavimams įvertinimo <...>* klausimas.

Atsižvelgiant į tai, kad:

- LR Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius <...> priėmė sprendimą <...> (toliau – Kontrolieriaus sprendimas), kuriame konstatuota, jog „<...>, būdamas Vytauto Didžiojo universiteto akademinės bendruomenės nariu, pažeidė Vytauto Didžiojo universiteto akademinės etikos kodekse įtvirtintą pagarbos intelektualinei nuosavybei normą“, „<...> veiksmai neigiant Pareiškėjo įnašą *Publikacijoje* yra nesuderinami su Mokslo ir studijų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punktu įtvirtintu akademinės etikos principu“, „tuo metu, kai <...> parengė ir pateikė *Publikaciją* ... Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 191 straipsnis numatė baudžiamąją atsakomybę už autorystės teisių pasisavinimą“;

- <...> Vilniaus apygardos administracinis teismas priėmė sprendimą, kuriuo atmetė <...> skundą atsakovėms Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybai ir Lietuvos valstybei dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus sprendimo panaikinimo;

- <...> Lietuvos vyriausiais administracinis teismas priėmė nutartį, kuria Vilniaus apygardos administracinio teismo <...> sprendimą paliko nepakeistą; ši nutartis neskundžiama;

- <...> etinę atsakomybę lengvinančiomis ar atitinkamai įtakojančiomis aplinkybėmis laikytina tai, kad: (1) <...> yra ilgametis ir svarių mokslinių rezultatų pasiekęs Lietuvos akademinės bendruomenės narys; (2) <...> akademinės etikos pažeidimas pripažįstamas pirmą kartą; (3) etikos pažeidimas turi būti vertinamas atsižvelgiant į kitus panašaus pobūdžio pažeidimus Universitete ir Lietuvoje, ypač tai, kad: (3.1) nagrinėjama publikacija nėra siejama su mokslinio ar pedagoginio laipsnio bei su tuo siejamų atitinkamų galimybių / privilegijų kompleksu įgijimu; (3.2) plagiatu veiksmai siejami ne su visa ar iš esmės visa, o su dalimi publikacijos (knygos skyriumi), kuri taip pat nėra *visa apimtimi* kito asmens kūrybinio darbo produktas (t. y. nuplagijuota dalis pasižymi

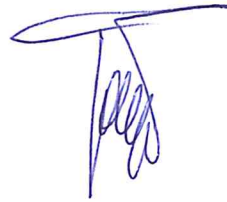
simbioze tarp, viena vertus, tiesiog duomenų ir, antra vertus, jų apdorojimo, analizės ir interpretacijos; dėl to taip pat žr. toliau); (3.3.) nagrinėjamoje situacijoje bendraautorystės konjunkcija yra tokia, kad atsakomybė pasidalina tarp kelių asmenų;

- <...> etinę atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikytina tai, kad: (1) <...> nepripažįsta padaręs akademinės etikos pažeidimą; (2) taip pat viešai abejoja sprendimus nagrinėjamoje situacijoje priėmusių institucijų kompetencija ir autoritetu;

NUTARTA:

- 3.1. Pritarti LR Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus <...> sprendimo <...>, taip pat Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimo bei Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutarties išvadoms, kiek jos susijusios su <...> įvykdyto Vytauto Didžiojo universiteto Akademinės etikos kodekse įtvirtinto akademinio sąžiningumo principo, *inter alia* pagarbos intelektualinei nuosavybei normos, kuriai *inter alia* prieštarauja plagijavimas ir mokslinei veiklai talkinusių žmonių arba organizacijų įnašo neigimas arba nutylėjimas, pažeidimo pripažinimu;
- 3.2. Papildomai konstatuoti, kad pasaulinė praktika publikavimo etikos srityje rodo, jog duomenų rinkimas ir apdorojimas, duomenų analizė ir interpretacija yra laikomi autoriniu / kūrybiniu darbu, lemiančiu esminį prisidėjimą prie tyrimo koncepcijos, jo įgyvendinimo ar interpretacijos (ši praktika buvo apibendrinta 2019 metais Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (LURK) patvirtintose *Publikavimo etikos gairėse* (https://lurk.lt/wp-content/uploads/2019/07/5_publicavimo_etikos_gaires_2019.doc; žr. gairių 3 p.). Kontrolieriaus sprendime pateikto ekspertinio vertinimo duomenys akivaizdžiai rodo, kad Pareiškėjas ne tik surinko duomenis, bet ir juos apdorojo bei, atskirais atvejais, analizavo ir interpretavo, todėl jis neabejotinai turi būti laikomas šių veiksmų (apdorojimo, analizės ir interpretacijos) ir atitinkamo teksto autoriumi (ypač žr. Kontrolieriaus sprendimo ištrauką: „Tekstų sutaptis daug atvejų paaiškinama, kad cituojami ir neretai pažodžiui nurašomi konkretūs nagrinėjamų partijų statutų punktai. Visgi šio citavimo sutaptis nėra atsitiktinė. Tokią išvadą leidžia daryti tai, kad abiejuose tekstuose nagrinėjamų partijų funkcijų grupavimas iš esmės identiškas, taip pat daugelyje vietų tokiomis pat aplinkybėmis vartojamos tos pačios specifinės sąvokos, kurių nėra statuteuose <...>. Analizės netolygumai ir netgi klaidos, pripažįstamos skundą pateikusio originalaus [Teksto] autoriaus, iš esmės atsikartoja ir ginčijam[oje Publikacijoje]. Taip pat vietomis tendencingai minima identiška literatūra arba vardinami tam tikri teisės aktų punktai ir jie aprašomi pagal specifinę, abiejuose tekstuose atsikartojančią tvarką (eigą), kuri nesutampa su pačiame nagrinėjamame teisės akte išdėstyta tvarka. Apibendrinant, iš maždaug 60 pareiškėjo nurodytų sutapties epizodų, apytikriai trys ketvirtadaliai gali būti pripažinti kaip neatsitiktiniai.“)
- 3.3. **Atsižvelgiant į 3.1. ir 3.2. punktus, konstatuoti, kad <...> pažeidė VDU Akademinės etikos kodekse įtvirtintą pagarbos intelektualinei nuosavybei normą.**
- 3.4. **Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas <...> etinę atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes, rekomenduoti VDU Rektoriui šiuo metu atleisti <...> iš visų pareigų nutraukiant su juo visas darbo sutartis. Komisija laikosi nuomonės, kad <...> jokiais aplinkybėmis nebegali užimti vadovaujančių administracinių pareigų Vytauto Didžiojo universitete, nes jos siejamos su nepriekaištinga akademinė reputacija. Taip pat Komisija laikosi nuomonės, kad tolesnis bet kokių kitų (išskyrus vadovaujančias administracines) pareigų užėmimas Vytauto Didžiojo universitete turi priklausyti nuo <...> sąžiningumo akademinės etikos srityje demonstravimo, įskaitant viešą ir aiškų nagrinėjamo akademinės etikos pažeidimo pripažinimą bei įsipareigojimą nepažeisti akademinės etikos; Komisija laikosi nuomonės, kad kol tai nepadaryta, <...> negali užimti jokių pareigų Vytauto Didžiojo universitete.**

Posėdžio pirmininkas

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'T' followed by several vertical strokes.

Tomas Berkmanas

Posėdžio sekretorė

A handwritten signature in blue ink, featuring a long horizontal stroke followed by a series of loops and a final flourish.

Sandra Juškevičienė